

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»
за 2018 рік**

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (далі – ПРАТ «ЦГЗК» або Товариство) (м.Кривий Ріг) - складний промисловий комплекс, що спеціалізується на видобутку, переробці та випуску сировини для чорної металургійної промисловості - залізорудного концентрату та окатків.

Згідно зі Статутом ПРАТ «ЦГЗК» є юридичною особою, має самостійний баланс. Товариство створене на невизначений строк і здійснює свою діяльність до моменту припинення своєї діяльності у випадках та в порядку, передбаченому Статутом та чинним законодавством України.

Метою діяльності Товариства є виробництво продукції найвищої якості, забезпечуючи при цьому безпеку співробітників і використовуючи процеси, які не надають негативного впливу на навколишнє середовище.

Статутний капітал товариства становить 296 635 000,00 гривень, поділений на 1 186 540 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 (двадцять п'ять копійок) гривень кожна.

Станом на 31.12.2018 року в реєстрі власників іменних цінних паперів ПРАТ "ЦГЗК" обліковується юридична особа, якій прямо або опосередковано належить 100 % акцій товариства - ПРИВАТНА КОМПАНІЯ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ Б.В.».

Згідно Статуту ПРАТ "ЦГЗК" органами управління Товариства являються:

- Загальні збори акціонерів - вищий орган товариства;
- Наглядова рада - наглядовий орган товариства, який представляє інтереси акціонерів та здійснює захист їх прав у період між проведенням загальних зборів;
- Генеральний директор – одноособовий виконавчий орган товариства, що здійснює керівництво його поточною діяльністю.

Структура ПРАТ «ЦГЗК» станом на 31.12.2018 року складається із дирекції з виробництва та планування, дирекції з технології та якості, дирекції з інжинірингу, дирекції з капітального будівництва та капітального ремонту, дирекції фінансової, дирекції з аналізу та управлінню ризиками безпеки, дирекції з охорони праці, промислової безпеки та екології,

дирекції з персоналу, дирекції з побуту та соціальних питань, дирекції із закупівлі, служби головного фахівця з інформаційних технологій, юридичного відділу, відділу удосконалення виробничої діяльності, відділу логістики, канцелярії та спеціального відділу.

ПРАТ «ЦГЗК» має повний технологічний цикл – від видобутку руди до виробництва залізорудних окатків – підготовленої сировини для металургійних заводів. Цим обумовлена складна організаційна структура підприємства, яка включає 21 цех, з яких 9 основних і 12 допоміжних. До складу основних цехів входять добувний, переробний та транспортний комплекси.

Існуюча структура оптимальна для нормальної діяльності товариства.

ПРАТ «ЦГЗК» входить до Групи Метінвест, найбільшої приватної групи України, гірничо-металургійні підприємства якої об'єднані в єдиний виробничо-збутовий цикл - від видобутку вугілля і руди до продажу металу.

Основним видом діяльності ПРАТ «ЦГЗК» є добування залізних руд, який включає видобуток залізної руди, її переробку та випуск товарної продукції, яка являється сировиною для металургійної промисловості.

За звітний період профіль діяльності Товариства не змінювався.

Основними видами продукції ПРАТ "ЦГЗК" являються залізорудний концентрат (вміст заліза загального 67,5 - 68,2%) та залізорудні окатки (вміст заліза загального 65,00 - 65,65%), питома вага яких в загальному обсязі виробництва складає більше 99%, незначну долю товарної продукції складають щебінь та промислові послуги.

Товариство реалізує свою продукцію як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках. Споживчим сегментом продукції Товариства виступає металургійний комплекс. Окатки та концентрат можуть перевозитись на далекі відстані, тому споживчий сегмент компанії формується на значній по величині території.

Країнами-споживачами продукції Товариства на зовнішньому ринку являються Чехія, Словаччина, Польща, Угорщина, Румунія та Китай.

В 2018 році у ПРАТ "ЦГЗК" злиття, поділу, приєднання, перетворення, виділу не відбувалося.

В своїй організаційній структурі товариство не має відокремлених структурних підрозділів без права юридичної особи.

Станом на 31.12.2018 року ПРАТ "ЦГЗК" являється засновником 3-х дочірніх підприємств.

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ОВАЦІЯ" ПАТ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ", юридична адреса: 50053, м. Кривий Ріг, вул. Мусоргського, 19. Статутний капітал дочірнього підприємства сформований за рахунок внеску засновника у вигляді грошових коштів та майна і становить 78 767,00 грн. Частка товариства у статутному капіталі дочірнього підприємства складає 100%. Предметом діяльності ДП "Овація" являється культурно-масова діяльність, організація відпочинку трудящих ПРАТ «ЦГЗК» та мешканців міста, а також надання послуг в сфері культурних та видовищних заходів.

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "СПОРТ-МАСТЕР" ПАТ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ", юридична адреса: 50053, м. Кривий Ріг, вул. Вознесенського, 1а. Статутний капітал дочірнього підприємства сформований за рахунок внеску засновника у вигляді грошових коштів і становить 30 000,00 грн. Частка товариства у статутному капіталі дочірнього підприємства складає 100%. Предметом діяльності ДП "Спорт-Мастер" являється культурно-масова, фізкультурно-спортивна та оздоровча діяльність.

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ЄДИНИЙ ОЗДОРОВЧИЙ КОМПЛЕКС" ПАТ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ", юридична адреса: 50083, м. Кривий Ріг, вул. Федоренка, 1а. Статутний капітал дочірнього підприємства сформований за рахунок внеску засновника у вигляді грошових коштів і становить 30 000,00 грн. Частка товариства у статутному капіталі дочірнього підприємства складає 100%. Предметом діяльності ДП "ЄОК" являється організація відпочинку трудящих та оздоровча діяльність.

2. Результати діяльності

Основною продукцією, що випускається ПРАТ "ЦГЗК", є залізорудна сировина: концентрат та окатки. Обсяги виробництва товарної продукції у 2018р склали 1 953 тис.т. концентрату (до 2017р.: -13%) та 2 301 тис.т. окатків (до 2017р.: +2%).

Обсяги виробництва концентрату у 2018р виконувалися виходячи з наявної сировинної бази, в тому числі на зниження обсягів вплинуло припинення збагачення залізовмісних пісків та збільшення обсягів виробництва окатків. Збільшення обсягу виробництва окатків у 2018р

зумовлене проведенням у попередньому році більш тривалого планового ремонту обпалювальної машини.

Реалізація готової продукції ПРАТ «ЦГЗК» за 2017-2018рр.

Реалізація	2018 р.		2017 р.		Відхилення, +/-				
	тис.т	тис.грн.	тис.т	тис.грн.	тис.т	тис.грн.	у т.ч. за рахунок:		
							обсягів	цін	курсу \$
концентрат	1 959	3 909 547	2 281	4 524 925	-322	-615 378	-638 384	-63 789	86 795
окатки	2 296	7 429 243	2 256	6 202 652	40	1 226 591	109 926	951 732	164 933
Всього:	4 255	11 338 790	4 537	10 727 577	-282	611 213	-528 458	887 943	251 728
<i>в т.ч. за напрямками поставки</i>									
<i>внутрішній ринок</i>	67	138 906	34	58 949	33	79 957			
<i>експорт</i>	4 188	11 199 884	4 503	10 668 628	-315	531 256			

Обсяги реалізації у 2018р склали 1 959 тис.т. концентрату (до 2017р: -14%) та 2 296 тис.т. окатків (до 2017р: +2%). Практично вся вироблена продукція була реалізована споживачам. Виручка від реалізації у 2018р. склала 11 338,8 млн.грн, що у порівнянні з попереднім роком більше на 611,2 млн.грн (+6%). Зростання відбулося, в основному, за рахунок збільшення цін на окатки (+887,9 млн.грн), впливу курсу (+251,7 млн.грн.). В свою чергу зниження обсягів реалізації концентрату (відповідно до обсягів виробництва) негативно вплинуло на результат (-528,5 млн.грн).

Фінансові результати, тис.грн.

Стаття	2018р	2017р	Відхилення, тис.грн.	Відносне відхилення
Чистий дохід від реалізації продукції	11 338 790	10 727 577	611 213	6%
Собівартість реалізованої продукції	-6 802 916	-5 690 238	-1 112 678	20%
Валовий прибуток	4 535 874	5 037 339	-501 465	-10%
Адміністративні витрати	-124 788	-105 898	-18 890	18%
Збутові витрати	-1 759 588	-1 668 290	-91 298	5%
Інші операційні доходи/витрати	-186 992	149 980	-336 972	-225%
Фінансовий результат від операційної діяльності	2 464 506	3 413 131	-948 625	-28%
Інші доходи/витрати	-46 446	-30 418	-16 028	53%
Фінансові доходи/витрати	149 782	-80 264	230 046	-287%
Фінансовий результат до оподаткування	2 567 842	3 302 449	-734 607	-22%
Податок на прибуток	-313 999	-594 598	280 599	-47%
Чистий прибуток	2 253 843	2 707 851	-454 008	-17%

Чистий прибуток у 2018р. склав 2 253,8 млн.грн, що нижче за аналогічний показник

попереднього року на 454,0 млн.грн. (-17%). На зменшення даного показника вплинуло зростання собівартості реалізованої продукції на 1 112,7 млн.грн. (+20%), що в свою чергу спричинено підвищенням зарплати на 36%, зростанням цін на ресурси (на дизпальне: +27%, природний газ: +24% , електроенергію: +15% тощо) та вартості промислових послуг зі сторони, послуг з ремонту основних фондів.

Збільшення адміністративних витрат на 18,9 млн.грн. (+18%) відбулося за рахунок підвищення зарплати, підвищення вартості послуг з обліку.

Зменшення результату від інших доходів/витрат на 337,0 млн.грн (-225%) відбулося за рахунок збитків від курсової різниці з торгової дебіторській заборгованості (320 млн.грн).

У 2018р. також відбулося збільшення фінансових доходів на 230 млн.грн, що зумовлене зростанням доходів від курсових різниць з заборгованості по дивідендах.

3. Ліквідність та зобов'язання

Аналіз структури оборотних активів

Назва показника	На 31.12.2018р		На 31.12.2017р		Абсолютне відхилення, в тис. грн.	Зміна частки статей в структурі активів, %
	тис. грн.	Питома вага, в %	тис. грн.	Питома вага, в %		
1. Запаси	581 874	6,6	464 708	6,0	117 166	0,6
у тому числі:						
1.1. Виробничі запаси	348 852	3,9	277 017	3,6	71 835	0,4
1.2. Незавершене виробництво	20 313	0,2	12 827	0,2	7 486	0,1
1.3. Готова продукція	212 707	2,4	174 857	2,2	37 850	0,2
1.4. Товари	2	0,0	7	0,0	-5	0,0
2. Розрахунки з дебіторами	8 028 814	90,6	6 814 629	87,4	1 214 185	3,2
у тому числі:						
2.1. За товари, роботи, послуги	7 361 544	83,0	6 212 236	79,7	1 149 308	3,4
2.2. За виданими авансами	213 691	2,4	277 765	3,6	-64 074	-1,2
2.3. За розрахунками з бюджетом	417 907	4,7	293 174	3,8	124 733	1,0
2.4. Інша поточна заборгованість	35 672	0,4	31 454	0,4	4 218	0,0
3. Грошові кошти	147 318	1,7	432 955	5,6	-285 637	-3,9
4. Інші оборотні активи	105 999	1,2	84 323	1,1	21 676	0,1
Всього оборотних активів	8 864 005	100,0	7 796 615	100,0	1 067 390	

Аналіз показників свідчить про незначні зміни в структурі оборотних активів. Обсяг збільшився на 1 067 млн.грн.

Аналіз структури зобов'язань

Назва показника	На 31.12.2018р		На 31.12.2017р		Абсолютне відхилення, в тис. грн.	Зміна частки статей в структурі активів, %
	тис. грн.	Питома вага, в %	тис. грн.	Питома вага, в %		
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	850 065	11,0	849 437	11,9	628	-0,9
у тому числі:						
відстрочені податкові зобов'язання	28 003	0,4	149 734	2,1	-121 731	-1,7
пенсійні зобов'язання	786 049	10,2	678 661	9,5	107 388	0,7
інші довгострокові зобов'язання	11 484	0,1		0,0	11 484	0,1
довгострокові забезпечення	24 529	0,3	21 042	0,3	3 487	0,0
Поточні зобов'язання і забезпечення	6 861 416	89,0	6 289 813	88,1	571 603	0,9
у тому числі:						
векселі видані	10 433	0,1	10 433	0,1	0	0,0
кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	6 763 534	87,7	6 215 203	87,1	548 331	0,7
товари, роботи та послуги	4 652	0,1	1 402	0,0	3 250	0,0
розрахунками з бюджетом	738 129	9,6	715 591	10,0	22 538	-0,5
розрахунками зі страхування	138 326	1,8	189 389	2,7	-51 063	-0,9
розрахунками з оплати праці	11 237	0,1	7 551	0,1	3 686	0,0
одержаними авансами	42 627	0,6	29 424	0,4	13 203	0,1
розрахунками з учасниками	6 836	0,1	6 618	0,1	218	0,0
поточні забезпечення	5 821 727	75,5	5 265 228	73,8	556 499	1,7
інші поточні забезпечення	78 917	1,0	58 076	0,8	20 841	0,2
	8 532	0,1	6 101	0,1	2 431	0,0
Всього	7 711 481	100,0	7 139 250	100,0	572 231,0	

За період 2017-2018рр банківські кошти не залучалися. Протягом звітної періоду була укладена угода з фінансового лізингу та адміністрування транспортних засобів (фінансування автопарку) з терміном погашення до 2023 року.

Назва зобов'язання	Строк погашення					Всього
	до 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 3 років	від 3 до 4 років	від 4 до 5 років	
Кредиторська заборгованість за майно отримане в фінансову оренду	3 267	3 222	3 245	3 245	1 772	14 751

Ліквідність підприємства дозволяє визначити спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання.

Результати розрахунку показників ліквідності

№	Найменування показника	Значення показника	
		На 31.12.2018р	На 31.12.2017р
1	Коефіцієнт загальної ліквідності	1,29	1,24
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,20	1,16
4	Чистий оборотний капітал	2 002 589	1 506 802

Коефіцієнт загальної ліквідності відображає здатність покриття поточних зобов'язань підприємства за рахунок використання всієї суми оборотних коштів. Для ПРАТ "ЦГЗК" станом на 31.12.2018р. він складає 1,29 в порівнянні з 1,24 на початок року, що є позитивною тенденцією і свідчить про забезпеченість Товариства власними оборотними коштами, які сформувалися завдяки власним джерелам для ведення господарської діяльності і своєчасного погашення термінових зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець року становить 1,20 в порівнянні з 1,16 на початок року. Цей коефіцієнт, який не враховує товарно-матеріальні запаси — найменш ліквідні з оборотних активів, вказує на платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами.

Величина чистого оборотного капіталу станом на 31.12.2018р. складає 2 002 589 тис. грн., що свідчить про спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність. Зростання величини чистого капіталу у динаміці в порівнянні з показником на початок року засвідчує про підвищення ліквідності суб'єкту господарювання і збільшення його кредитоспроможності.

Таким чином, рівень ліквідності ПРАТ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ" є високим.

Показники фінансової стійкості характеризують структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь фінансової стійкості і незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності.

Результати розрахунку показників фінансової стійкості

№	Найменування показника	Значення показника	
		На 31.12.2018р	На 31.12.2017р
1	Коефіцієнт фінансової незалежності («автономії»)	0,51	0,50
2	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,13	0,08
3	Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	0,12	0,14
4	Коефіцієнт поточних зобов'язань	0,89	0,88

Коефіцієнт автономії характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень. Станом на 31.12.2018р. значення коефіцієнту становить 0,51, що свідчить про високий рівень фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами показує, яка частина оборотних активів забезпечується за рахунок власних засобів. Показник свідчить про те, що у ПРАТ «ЦГЗК» достатньо власних оборотних коштів для ведення господарської діяльності і забезпечення фінансової стійкості.

Коефіцієнт довгострокових зобов'язань характеризує частку довгострокових зобов'язань у загальній сумі джерел формування. Показує, наскільки підприємство залежить від довгострокових зобов'язань в загальній сумі позикових коштів.

Коефіцієнт поточних зобов'язань характеризує питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування. Показує, наскільки підприємство залежить від поточних зобов'язань в загальній сумі позикового капіталу. Динаміка показника на протязі звітного року позитивна.

Таким чином, фінансовий стан ПРАТ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ" характеризується як стійкий. Підприємство забезпечено власними оборотними коштами для ведення господарської діяльності і своєчасного погашення термінових

зобов'язань, у підприємства достатньо власних оборотних коштів для забезпечення фінансової стійкості.

4. Екологічні аспекти

Стратегія підприємства в області екологічної безпеки орієнтована на мінімальний вплив на навколишнє середовище та бережливе використання природних ресурсів.

Основними екологічними аспектами діяльності ПРАТ ЦГЗК є:

- викиди в атмосферне повітря;
- забруднення поверхневих об'єктів;
- вплив відходів виробництва на ґрунт;
- використання природних ресурсів;
- управління аварійними ситуаціями.

ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЬОВИХ ПОКАЗНИКІВ ПИТОМИХ ВИКИДІВ В АТМОСФЕРУ

Зменшення викидів по підприємству (без урахування діоксиду вуглецю) на 0,02%.

Викинуто в атмосферне повітря 3 172,516 т забруднювальних речовин.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ З ОЗДОРОВЛЕННЯ РІЧКИ ІНГУЛЕЦЬ ТА ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ВОДИ У КАРАЧУНІВСЬКОМУ ВОДОСХОВИЩІ

Подача води для оздоровлення річки по каналу Дніпро-Інгулець у кількості 18 371,500 тис.м.куб.

ЗМЕНШЕННЯ ОБСЯГІВ РОЗМІЩЕННЯ ВІДХОДІВ ВИРОБНИЦТВА

Зменшення обсягів розміщення відходів за рахунок гірничо-технічної рекультивації кар'єру №2 на 7,690 млн.т. По відношенню до 2017р. кількість укладених розкривних порід збільшилась на 5,224 млн.т.

Основні напрями, ініціативи та проекти направлені на поліпшення стану навколишнього природного середовища згідно комплексних програм:

- Охорона атмосферного повітря:
 - зменшення площі поверхні хвостосховища, що пилить, за рахунок «зелених технологій» та біологічної рекультивації;
 - розробка та впровадження в технологічний процес видобутку руди нових технологій проведення масових вибухів зі зменшенням викидів забруднюючих речовин;
 - розбудова та впровадження автоматизованої системи моніторингу за станом атмосферного повітря.
- Управління відходами:
 - збільшення об'єму повторного використання відходів;
- Управління водними ресурсами:
 - зменшення негативного впливу шахтних вод на оточуюче природне середовище.

Метою комплексних програм є зниження антропогенного навантаження на довкілля. Цільові екологічні показники, встановлені на період 2018р., досягнуті в повному об'ємі. Перераховані заходи виконані в повному обсязі.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

У 2018 році на підприємстві працювало більше 4 660 людини. З них 70,3 % склали співробітники робочих спеціальностей, 29,7 % - керівники, фахівці і службовці.

Найменування показника	на 31.12.2017р.	на 31.12.2018р.
Чисельність персоналу по розбиттю по полу	4 671	4 670
Усього:		
- чоловіки	3 224	3 262
- жінки	1 447	1 408
- у т.ч. жінки на керівних посадах	94	95

Чисельність персоналу за віком:		
- старше 50 років	1 062	1 098
- 30 – 50 років	2 780	2 818
- молодше 30 років	829	754
Коефіцієнт плинності	9,7%	9,6%

Система винагороди персоналу пов'язана із стратегією підприємства і спрямована на забезпечення конкурентоспроможності винагороди, утримання і розвиток талантів, підтримку кар'єрного і професійного зростання співробітників.

Основою організації оплати праці в Товаристві являється багаторівнева система оплати праці, яка об'єднує сучасні методи управління персоналом та визначає вплив посади на кінцевий результат роботи. В основу багаторівневої системи оплати праці закладений принцип визначення вартості кожної посади в балах, в залежності від вкладу посади в досягнення цілей Товариства.

Перегляд заробітних плат проводиться на регулярній основі відповідно до динаміки ринку праці.

Середня зарплата за 2018 рік склала 15 047 грн. проти 2017 року 10 837 грн.

На протязі 2018 року двічі відбувся перегляд окладів працівників (загальне підвищення 35,7%), в основі якого було підвищення діапазонів окладів за рівнями оплати праці та встановлення індивідуального окладу працівника за результатами щорічної оцінки персоналу.

При укладенні трудового договору працівник і підприємство беруть на себе зобов'язання по охороні праці, тобто працівник - підкорятися правилам внутрішнього трудового розпорядку, наймач – забезпечувати умови праці відповідно до законодавства, оплату праці і так далі.

Найважливішими документами, що регулюють охорону праці ПРАТ "ЦГЗК", є колективний договір, правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції і положення по охороні праці. У правилах внутрішнього трудового розпорядку встановлено, що кожен працівник зобов'язаний пройти навчання (інструктаж) з питань охорони праці і техніки безпеки.

Усі працівники, що знову поступають на підприємство, а також ті, що відряджаються, допускаються до виконання яких-небудь обов'язків на території підприємства після проходження ввідного інструктажу по охороні праці і пожежної безпеки.

Згідно зобов'язань розділу «Охорона праці на промислова безпека» Колективного договору ПРАТ «ЦГЗК» за 2018 рік структурними підрозділами комбінату було виконано комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійних захворювань і аварій на суму 75 686 831,89 грн. (при плані на рік 44 979 130,66 грн.)

Загальні витрати на охорону праці за 2018 рік склали 113 471 840,12 грн. при плані 84 899 782,56 грн., в т.ч. придбано спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту на суму 21 181 440,4 грн.; витрати на медичний огляд склали 1 845 470,62 грн.; працівникам, зайнятим на роботах зі шкідливими умовами праці, витрати на придбання молока - 2 283 128,7 грн.; витрати на проведення передрейсових та післярейсових медичних оглядів та на обслуговування в медичних пунктах - 10 606 364,89 грн.

Система навчання на ПРАТ «ЦГЗК» охоплює усі категорії співробітників. У 2018 році пройшли навчання 2 554 працівника комбінату. Інвестиції в навчання і розвиток склали – 4 062 000,00 грн. (без ПДВ). На навчання співробітників витрачено 50 147 години.

ПРАТ "ЦГЗК" визначені напрями і завдання корпоративної культури, яка базується на корпоративних цінностях Групи Метінвест: ЖИТТЯ, ЗДОРОВ'Я, ЕКОЛОГІЯ, КЛІЄНТООРІЄНТОВАНІСТЬ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, ЛІДЕРСТВО, КОМАНДНА РОБОТА.

6. Ризики

Керівництво ПРАТ «ЦГЗК» вважає, що ефективна система внутрішнього контролю та управління ризиками повинна забезпечувати надійну підтримку в досягненні цілей підприємства, а також стійкі фінансові результати.

Політика та управління ризиками підприємства передбачає:

Огляд

На ПРАТ «ЦГЗК» мають вплив:

- Ризики, пов'язані з використанням фінансових інструментів: кредитний ризик;

ризик управління капіталом;
ризик ліквідності;
ринковий ризик.

➤ Операційні ризики.

У даній примітці міститься інформація про схильність ПРАТ «ЦГЗК» кожному із зазначених ризиків, про цілі підприємства, політику і процедури оцінки та управління ризиками.

Управління ризиками

Керівництво несе загальну відповідальність за створення та функціонування системи контролю з управління ризиками.

Політика ПРАТ «ЦГЗК» з управління ризиками направлена на виявлення та аналіз ризиків, яким піддається товариство, встановлення допустимих граничних значень ризику і контролю, а також для моніторингу ризиків та дотримання встановлених обмежень. Політика з управління ризиками і системами регулярно переглядаються з урахуванням зміни ринкових умов і діяльності товариства.

• Кредитний ризик

Кредитний ризик - це ризик того, що клієнт може не виконати вчасно свої зобов'язання перед товариством, в результаті чого товариство понесе фінансові збитки. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, депозитами в банках та фінансових установах, а також кредитними ризиками для клієнтів, в тому числі простроченої дебіторської заборгованості.

ПРАТ «ЦГЗК» структурує рівень кредитного ризику, який воно бере на себе, встановлюючи обмеження на величину ризику, прийнятого у відношенні одного клієнта або усіх клієнтів. ПРАТ «ЦГЗК» здійснює операції тільки з визнаними, кредитоспроможними третіми особами. Кредитний ризик ПРАТ «ЦГЗК» контролюється та аналізується в кожному конкретному випадку. Керівництво вважає, що товариство не має значного ризику виникнення збитків більших, ніж суми, що відображені в резервах на покриття збитків від зменшення корисності по кожній категорії.

• Ризик управління капіталом

ПРАТ «ЦГЗК» управляє капіталом для забезпечення продовження діяльності на безперервній основі, забезпечуючи при цьому максимальний прибуток бізнесу, оптимізацію балансу між позиковими і власними коштами. ПРАТ «ЦГЗК» регулярно проводить аналіз структури капіталу. На підставі результатів цього аналізу, товариство вживає заходів, спрямованих на підтримання балансу загальної структури капіталу:

- ✓ **розробка й реалізації спеціальної фінансової політики Управління запасами** (аналіз ефективності використання різних видів і груп запасів та їх обсягу в цілому, яка характеризується показниками їх оборотності: затвердження графіків щодо зниження запасів з тривалої оборотністю, та робота комісії за їх виконанням).

Ефективне управління запасами дозволяє зменшити поточні витрати на їх зберігання, визволити з поточного господарського обороту частину оборотного капіталу, реінвестувати його в інші активи. Політика управління запасами являє собою частину загальної політики управління використанням оборотного капіталу підприємства, що полягає в оптимізації загального розміру й структури запасів товарно-матеріальних цінностей, мінімізації витрат з їх обслуговування та забезпечення ефективного контролю за їх рухом.

- ✓ **перехід на угоди з постачальниками зі збільшенням відстрочки платежу з метою залучення оборотного капіталу.**

Цілі товариства при управлінні капіталом включають в себе забезпечення можливості ПРАТ «ЦГЗК» продовжувати свою діяльність на безперервній основі, з тим, щоб забезпечити прибуток для акціонерів і вигоди для інших зацікавлених сторін, а також для підтримки оптимальної структури капіталу з метою зниження його вартості.

• Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик неспроможності ПРАТ «ЦГЗК» погасити фінансові зобов'язання вчасно. Спосіб управління ліквідністю ПРАТ «ЦГЗК», в цілому, полягає в забезпеченні ПРАТ «ЦГЗК» постійною наявністю ліквідних активів, достатніх для своєчасного виконання, при цьому уникаючи непередбачених втрат і не піддаючи репутацію підприємства ризику.

Розумне управління ризиком ліквідності передбачає підтримку достатньої кількості грошових коштів, надійної кредитної політики і запасів, готових до негайного продажу, наявність

фінансування засобів через достатню кількість кредитів з встановленими термінами, а також можливість закриття (реалізації) ринкових позицій.

- **Ринковий ризик**

Існує два типи ринкового ризику у відношенні діяльності ПРАТ «ЦГЗК»:

Ризик зміни цін

Валютний ризик

Ризик негативного впливу цін на товари є результатом негативного впливу на поточні або майбутні доходи у зв'язку зі зміною цін на товари.

Ключовими зовнішніми ризиками, що суттєво впливають на виручку комбінату, є співвідношення попиту і пропозиції на основних ринках збуту і збільшення обсягів виробництва найбільшими світовими виробниками, що негативно позначається на динаміці цін реалізації. Також з огляду на значну енергоємність виробництва залізничної сировини, іншим негативним фактором виступають ціни на енергоносії (ціни монополістів): природний газ, дизельне паливо, електроенергія.

ПРАТ «ЦГЗК» працює з міжнародними покупцями і постачальниками і тому піддається валютному ризику, пов'язаному з різними валютами, в яких здійснюються операції (головним чином, в доларах США). Валютний ризик виникає в тому випадку, коли майбутні комерційні операції або визнані активи і зобов'язання деноміновані у валюті, яка відрізняється від функціональної валюти підприємства.

Валютний ризик управляється казначейством підприємства. Казначейство встановлює ліміти на рівень впливу ризику в розрізі валют і максимальний розмір ризику. Підприємство не укладає угод, спрямованих на хеджування цих валютних ризиків.

Підприємство також прагне звести до мінімуму витрати, пов'язані з купівлею і продажу іноземної валюти. Здійснює моніторинг цього процесу, контролюючи кожну окрему операцію.

- **Операційні ризики**

Порушення графіків в доставці готової продукції споживачам або в поставках сировини, пов'язані з нестабільною роботою залізниці і порту.

У зв'язку з погіршенням погодних умов в зимовий період можливі проблеми із перебоями перевезень готової продукції покупцям та постачання сировини. Оголошується конвенція, тобто обмеження руху вантажів через митницю. Затримки вагонів, а також проблеми з їхнім розвантаженням, присутність льодової обстановки в морських портах, тягне за собою, хоч і незначне, порушення графіків відповідно до укладених контрактів. При необхідності ведуться переговори з об'ґрунтуванням пріоритетності відправки вантажу. Для покриття ризиків непередбачених перебоїв в постачанні основної сировини (вапняку і бентоніту) формується страховий запас. Це забезпечує безперебійну роботу комбінату в зимовий час.

Надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на виробництві.

З метою забезпечення безпечної експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечні об'єкти комбінату проводиться комплекс організаційно-технічних заходів, передбачених Кодексом цивільного захисту України.

Зокрема, на кожен з 5 об'єктів підвищеної небезпеки у 2018 році розроблені плани локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій (розробник - ДП «Криворізький експертно-технічний центр Держгірпромнагляду України»).

Планами визначено порядок дій служб і персоналу структурних підрозділів комбінату, взаємодії їх зі спеціалізованими службами цивільного захисту, в т.ч. державним воєнізованим гірничо-рятувальних (аварійно-рятувальним) загonom ГСЧС України, державними пожежними частинами та ін.

З метою підготовки цивільного захисту комбінату до дій при локалізації та ліквідації аварій техногенного характеру, згідно затвердженого плану-графіка, проводяться протиаварійні та протипожежні об'єктові тренування, а також вчення штабу з надзвичайних ситуацій комбінату з реальною відпрацюванням практичних дій персоналом комбінату у взаємодії зі спеціалізованими службами.

Відтік кваліфікованого персоналу. Брак молодих фахівців.

З метою запобігання відтоку кваліфікованого персоналу Товариство розробило підхід до мотивації і утримання співробітників, який будується на конкурентній оплаті праці і створенні гідних умов роботи. Товариство проводить ряд заходів щодо залучення персоналу, серед яких співпраця з центрами зайнятості, проведення оплачуваної виробничої практики для студентів і учнів та інше. Щодо утримання персоналу проводиться моніторинг задоволеності персоналу, кар'єрне планування, корпоративні заходи (командоутворюючі тренінги), участь в програмі Кадровий резерв, матеріальна мотивація та ін.

Серед іншого на підприємстві діє програма «Мій вибір», яка дозволяє співробітнику формувати індивідуальний соціальний пакет. Кожен працівник, вибравши необхідні йому опції, самостійно встановлює пріоритети.

Лінійним менеджерам адресована програма розвитку «Молоді лідери»: це навчання проектної діяльності в реальних робочих умовах. Учасники вирішують реальні завдання для підвищення операційної ефективності підприємств, відстоюють свої ідеї, обмінюються досвідом.

7. Дослідження та інновації

У 2018 році товариство досліджень не проводило.

8. Фінансові інвестиції

Вкладень у цінні папери інших суб'єктів господарської діяльності товариство не має.

9. Перспективи розвитку

У ПРАТ "ЦГЗК" завжди були і будуть амбіційні цілі, які допомагають підприємству бути серед лідерів в гірничодобувній галузі. Пріоритетними напрямками діяльності товариства на 2019 рік є: підвищення ефективності виробництва, забезпечення високої якості продукції, безпечна і комфортна праця співробітників.

Також, однією з першочергових стратегічних завдань є зниження витрат виробництва, підвищення енергетичної ефективності підприємства. Особливу увагу при цьому слід приділяти економії ресурсів і матеріалів, постійного вдосконалення технології.

В рамках підвищення якості продукції на 2019 рік заплановано реалізацію стратегічного проекту, що дозволить виробництво та реалізацію нового класу окатків (орієнтований обсяг інвестицій складає – 372 млн. грн. без ПДВ); встановлення чашового огрудкувача (обсяг інвестицій – 41,4 млн. грн. без ПДВ). У 2017 році на товаристві розпочаті роботи по будівництву нового горизонту ш. ім. Орджонікідзе. Завершення робіт призведе до можливості видобутку руди з горизонту в обсязі 30,5 млн. т. руди впродовж 2024-2042рр. Запланований обсяг інвестицій на 2019-2020 рр. – 83,7 млн. грн. без ПДВ.

На 2019 рік заплановано збільшення інвестицій в енергозберігаючі проекти.

Для підвищення рівня виробництва і якості продукції на товаристві виконується постійне оновлення основних засобів, проводяться реконструкція і капітальні ремонти технологічного устаткування й транспорту. Заплановані капітальні інвестиції на 2019 рік складають 3 238 млн.грн., що на 33% більше ніж фактичне освоєння у 2018р.

Системний підхід до управління системою охорони праці в ПРАТ «ЦГЗК» істотно скоротив ймовірність ризиків нещасних випадків на виробництві, аварій та аварійних ситуацій. Тому, з 2019 року почато перехід від міжнародного стандарту OHSAS 18001:2007(ДСТУ 18001:2010), діючого на підприємстві з 2005 року, до стандарту ISO 45001:2018, в основі якого лежить глобальне управління ризиками у всіх процесах, як основної діяльності підприємства (виробництво, транспортування, вантажні роботи), так і допоміжної (модернізація, технічне переобладнання, ремонтні роботи, сервісне обслуговування тощо).

В процесі впровадження системи управління згідно вимог ISO 45001:2018 буде поновлена існуюча система управління гігієни та безпеки праці та забезпечена перевірка її ефективності для можливості проведення аудиту щодо вимог міжнародного стандарту ISO 45001:2018 з отриманням Сертифікату нового зразка. Побудова нової ефективної системи управління охороною праці і систематичного підходу до управління охороною праці дозволить оцінювати та контролювати ризики, пов'язані з виробничим процесом, запобігати нещасним випадкам на робочому місці, а також судовим позовам, збиткам і втраті репутації компанії.

Генеральний директор ПРАТ «ЦГЗК»

Д.В. Шевчик